

Liên là một thi u n kho ng 25 tu i, làm vi c trong m t department store. M t ngày n , m t ng i b n h c c m i Liên đ d ra tr ng c a mình. Vì là b n kh th n n n Li n s p x p thì gi d d l chia vui v i b n. Trong bu i l , khi nh ng sinh vi en t t nghi p d c đ c tên, Li n nh n ra tên c a m t s b n h i cung h c trung h c. B ng Li n th y bu n và h i ti c trong lòng. Giá m h i d Li n d ng l y ch ng s m, cung d ng b h c d i làm nh ng c ch u kh t p t c h c th h m nay cung d xong b n n m d i h c v cung d c lanh b ng nh cacute; b n c a minh. H n n a, ph i chi b m quan t m d n vi c h c c a Li n, d ng chiu theo y Li n nh ng l y th m quy n l m cha m , nghiêm kh c h n v thuc d y, khuy n khich h n m t t i th nay nay Li n d c m t t ng lai t i s ng h n. H i d o Li n c ng i y u s m n n b h c, cha m chiu y Li n, b o con mu n sao cung d c ch kh ng ch b o, d n d t. B y gi Li n ph i l m t cung vi c v i d ng l ng th p, d i s ng v t cung ch t v t. Th a qu y v , n u v th ng con m chung ta ch chiu con ch kh ng dám n o hay l m d i u g i trai y con, l m khi chung ta v o tinh g y thi t h i cho con.

Trong Câu Chuy n Gia Đinh k tr ng, chung tôi c o n o i v n m y u t hay n m d i u k i n c n c d d d o n n nh ng d a con tr ng th n, chung tôi cung d tinh b y y u t th nh t, d o l trong gia đinh c n c o tinh y e u th ng: tinh y e u v ch ng d n cho nhau v tinh y e u cha v m d n cho con. H m nay chung tôi xin tinh b y y u t th hai.

2. K Lu t

Y u t th hai d o c th d o t o n n nh ng d a con tr ng th n v m t tinh c m, tinh th n v t m linh l trong gia đinh c n c o k lu t. Cha m c n d t lu t l v g i h n r ràng cho con v ng theo. Qu y v c o th y l th ng th ng d i u g i chung ta b o con d ng l m th cacute; em mu n l m kh ng? V d k h i ng i trong nh a th hay n n i c n y en l ng, n u ta b o con n o i nh l cacute; các em mu n n o i to v t n o i nh u. Khi b o con d i ch kh ng d c ch y l cacute; các em s ch y. Khi b o con d ng, cacute; các em s t m i l y do d ra kh i gi ng. Nh ng d i u t t v h u i ch cha m b o l m các em kh ng l m, c o nh ng d i u c h i v t nguy hi m, cha m b o d ng l m l cacute; các em mu n l m v t cacute; em ph i l m cho b ng d c. T i sao con em chung ta c th ch l m ng c l i nh ng g i cha m d y b o? D o l v b n tinh t i l i trong con ng i. Kh ng ch

các em nhõ thích làm nhõng điều không được phép làm mà các em lõn hõn và ngay cõi ngõõi lõn cũng vậy. Điều gì sai quõy, có hõi hay điều gì bõ cõm là chúng ta muõn làm.

Khi các em nhõ làm ngõõc lõi nhõng gì cha mõ dõy bõo, đó không phõi là tính tõ nhiên ngây thõ cõa trõ con nhõng là các em thách thõc thõm quyõn cõa cha mõ. Các em muõn thõ xem mình có thõ võõt qua giõi hõn mà cha mõ đõt ra hay không, hoõc xem thõ cha mõ sõ nhõõng bõõc đõn đâu. Lõ tuõi nào con cái cũng muõn thách thõc thõm quyõn cõa cha mõ, tõ nhõng em mõi vài tháng, đõn nhõng em vài ba tuõi, và đõc biõt là các em trong tuõi thiõu niên. Ngoài ra, vì tính tò mò và vì nhõng và áp lõc cõa bõn bè, con em chúng ta cũng dõ có khuynh hõõng muõn làm ngõõc lõi lõi dõy bõo cõa cha mõ. Vì nhõng yõu tõ đó, là cha mõ chúng ta cõn đõt luõt lõ và giõi hõn cho con, dõ khõng phõi khõc, phõi khõ vì có nhõng đõa con ngõ nghõch, khõng tôn trõng thõm quyõn cõa cha mõ, lõn lõn làm nhõng điều gây thiõt hõi cho bõn thân và gia đình. Nõu con bõõc ra khõi giõi hõn và thách thõc thõm quyõn cõa cha mõ, chúng ta cõn có biõn pháp dõ chõm dõt điều đó. Tuy nhiên, trong mõi hoàn cõnh và mõi trõõng hõp, chúng ta cõn hõõng dõn con bõng tình thõõng và kõ luõt.

Lõi Chúa trong Kinh Thánh dõy rõng nõu thõt sõ thõõng con, chúng ta phõi áp dõng kõ luõt dõ dõy dõ, uõn nõn con nõen ngõõi trõõng thánh. Sách Châm Ngôn trong Thánh Kinh Cõu õõc dõy nhõng câu nhõ sau: "Ngõõi nào kiêng roi võt ghét con trai mình; song ai thõõng con lõt cõn lo sõa trõ nó" (13:24). "Chõ tha sõa phõt trõ thõ, dõu đánh nó bõng roi võt, nó chõng chõt đâu. Khi con đánh nó bõng roi võt, lõt giõi cõu linh hõn nó khõi âm phõ" (23:13-14). Mõt lõi dõy khõc võ viõc dùng kõ luõt trong viõc dõy con là: "Roi võt và sõ quõ trách ban cho sõ khõn ngoan; còn con trõ phõng túng làm mõt cõ cho mõ mình" (29:15). Sõ dõy bõo và roi rãnh phõt cõa cha mõ sõ giõp con cái dõõc khõn ngoan, các em sõ biõt đâu là đõu u tõt phõi làm, đâu là đõu xõu phõi tránh. Nõu khõng rèn luyõn uõn nõn con, các em sõ trõ nõen nhõng đõa trõ vô kõ luõt, khõi nõi công cõng, cha mõ xõu hõ mà khõng biõt làm sao, lý do là vì lõ nhà mõi khi các em gào khõc nhõ thõ, cha mõ lõp tõc chiõu theo ý các em nõen đó là cách các em đõi hõi đõu mõn muõn, bõt kõ là đang lõ đâu, nhõng em đó khõng nõ sõ cha mõ hay mõt ngõõi nào. Vì mõi ngõõi đõu sinh ra trong tõi lõi, nõu đõ tõ nhiên khõng hõõng dõn sõ chõn đõu sai quõy và con đõõng tõi lõi, vì thõ kõ luõt là đõu khõng thõ thiõu trong gia đình nõu chúng ta muõn dão tõo nõen nhõng đõa con trõõng thành.

Lõi Chúa khõng đõnh rõng: "Sõ ngu dõi võn buõc vào lòng con trõ; song roi rãnh phõt sõ làm cho sõ lõy lõa xa nó" (Châm ngôn 22:15). Chúng ta thõy tinh dõi dõt và có khuynh hõõng muõn làm đõu quõy trong con em chúng ta, dù lõ tuõi rõt nhõ, tuõi mà chúng ta thõõng gõi là "ngây thõ vô tõi". Chõng hõn nhõ các em nhõ khõng ai dõy mà biõt tranh giành, tham lam, ích kõ, ganh ghét. Khi biõt nói là các em tõ nhiên biõt nói dõi, nói dõ lõy lòng ngõõi lõn, v.v... Vì thõ nõu khõng có kõ luõt đõ ngän chõn và sõa dõy nhõng hành đõng sai quõy, con em chúng ta khõng thõ trõ nõen ngõõi tõt. Nhõng điều cõn nhõ là chúng ta dùng kõ luõt và dùng roi dõ rãnh

dày, cùngh cáo chung không phai đùi gây tốn thùng cho tinh thần hay thử xác cùa con.

Một điều quan trọng khác trong việc áp dụng kinh luật trong gia đình là cha mẹ phải đúng ý với nhau. Khi thùng phết cũng như khi đùi luýt lòi, cùa và mẹ cùngh phai mìnht lòng mìnht ý với nhau. Vì Chúa đùt ngõi chung, ngõi cha làm chung gia đình, nên ngõi mẹ cùngh thuần theo ý chung trong việc dạy con, trù trùng hùp kinh luýt cùa ngõi cha quá đáng hay có hùi cho con. Chung hòn nhùi trùtrung hùp ông cha quá nghiêm khắc, đùc tài vùi con, hoéc là quá đù dãi, không áp dụng kinh luật nào cù, hoéc ngõi cha buóc con làm nhung đùu đi ngõi cù vùi lòi Chúa dạy; trong trùtrung hùp đó ngõi me vì vâng lòi Chúa dạy, có thể không đúng ý với chung. Tuy nhiên, có nhùng gia đình lòi theo mìnht hùtrung quá đáng khác, đó là chung lòi nói cùa ngõi cha trong gia đình mìnhi có giá trị, còn ý kiùn hay lòi khuyên cùa mẹ không có giá trị. Có nhùng ông cha nói vùi con: "Cù làm theo lòi ba là đùc, mẹ con biùt gì mà nói!" Đây cũng là điều thiù quân bình, chúng ta cùn tránh. Theo Lời Kinh Thánh dạy, con cái phai nghe lòi khuyên dạy cùa cùa và mẹ: Châm Ngôn 1:8 dạy: "Hùi con, hãy nghe lòi khuyên dạy cùa cha, chung bù phép tìnccùa mìnhi con." Lòi dạy cùa cha và mẹ đùu có giá trị, con cái phai vâng theo cù hai. Dù khi con đã lòn và cha mẹ đã cao tuổi, con cái cũng cùn đù tâm đùn lòi dạy cùa cùa và mẹ. Kinh Thánh dạy: "Hãy nghe lòi cha đã sinh ra con, chung khinh bù mìnhi con khi ngõi trùi nêu già yùu" (Châm Ngôn 23:22).

Vì cùa cha và mẹ đùu có trách nhiệm dạy con nên khi con hùi hùng, cùa cha và mẹ đùu chùu nhùn hùtrung: Kinh Thánh cho biùt: "Con trai khôn ngoan làm vui cha mình; nhùng đùa ngu muùn gây buùn cho mìnhi nó" (Châm ngôn 10:1). Nùu cha mẹ không đúng nhùt trong việc áp dụng kinh luật, con cái sù hoang mang, không biùt phai vâng lòi ai. Ví dù, con xin đi chung, cha nói không đùc, đi nhùi thử nguy hiểm không tìnccù, nhùng mìnhi lòi cho đi, nói rùng không sao, có chuyùn gì mìnhi chung. Hoéc khi con xin mua sùm mìnht món đù nào, cha đùng ý nhùng mìnhi không đúng ý, bùo mua nhùi thử là phí phai mìnhi, không cùn thiùt. Có nhùng cha mẹ đùy trách nhiệm cho nhau khi cùn áp dụng kinh luật hay đùt luýt lòi cho con. Ví dù nhùi khi con xin ngõi lòi đêm lòi nhà bùn, hoéc xin đi chung vùi bùn trai, bùn gái, ông cha nói: con phai xin phép mìnhi, mìnhi bùo xin phép cha, không ngõi nào muùn đùt giùi hùn hay đùt kinh luýt cho con, cũng không ai muùn chùu trách nhiệm vùi việc cùa con. Điều này sù khiùn con bùi rùi, không biùt phai xin phép ai, không biùt cha hay mẹ là ngõi thử sù có quyùn trong gia đình. Khi cha mẹ không nhùt quán trong việc dạy con cũng khiùn các em yêu thửng cha mẹ không đúng đùu.

Có nhùng gia đình cha quá khó cùn mìnhi thì quá đù dãi, con muùn gì cũng đùc; có gia đình thì ngõi cùi, mìnhi là ngõi nghiêm khắc cùn cha vì quá bùn rùn vùi công việc hoéc thiùu tinh thần trách nhiệm lòi quá đù dãi vùi con. Điều này khiùn con cái không nhùng hoang mang nhùng có thể đùa đùn sù chia rùi trong gia đình: con cái có thể cùm thử y gùi và yêu thửng bùc cha mìnhi đù dãi vùi mình nhùng lòi xa lánh hoéc không thửng ngõi nghiêm khắc hùn (còn tiùp).

Minh Nguyên

Chương Trình Phát Thanh Tin Lành